

מפעל הפיס
לחנך לקהילה

אגף קהילה
מחנכים | מנחים | מנצחים

מועצה
אזורית
גזר

GEZER
REGIONAL
COUNCIL

קתדרה

תשפ"ג 2022-2023

אגף קהילה

תושבות ותושבים יקרים,

גאים להציג בפניכם את חוברת ההרצאות והסידורים של קתדרת גזר תשפ"ג.

מוגשת לכם השנה תוכנית מגוונת ומעניינת, עם הרצאות על היסטוריה, אומנות, טכנולוגיה, תנ"ך ואקטואליה, על תרבויות ומקומות בעולם שיקחו אתכם למסעות רחוקים,

וסידורים ברחבי הארץ בליווי הדרכות והרצאות מרתקות. אגף קהילה במועצה בנה תוכנית מיוחדת מאוד השנה עם סדרה מגוונת ועשירה של הרצאות וסידורים. תוכלו להעשיר את הידע, להרחיב אופקים ולצאת איתנו לנלות מחוזות חדשים. בדמיון וברגליים. אחת המטרות שהצבנו לנו במועצה היא להרחיב את מגוון האפשרויות ופעילויות הפנאי עבורכם ולהנגיש אותם עד הבית. בעיני זה חלק מרכזי בבניית איכות חיים גבוהה במועצה ואנו מקדישים לכך משאבים רבים. היה זה אבי האומה האמריקאית ג'ורג' וושינגטון שאמר כי "אין דבר הראוי לחסותנו יותר מקידום המדע והספרות. הידע, בכל ארץ, הוא הבסיס המוצק לאושר הציבור".

אז בואו לספוג ידע ותרבות. זה בהחלט תורם לאושר.

שלכם,

רותם ידלין

ראשת המועצה

קתדרה גזר

חוברת מרצים והרצאות, מועצה אזורית גזר תשפ"ג

קתדרה גזר פותחת את שעריה זו השנה הארבע-עשרה בפני תושבי המועצה. השכלה, העשרה ולמידה הם חלק חשוב בחיי היום-יום שלנו. אגף קהילה מזמין את התושבים לבוא ולקחת חלק פעיל בלמידה ובמה שסביבה.

התוכנית, הכוללת 34 הרצאות ו-6 סיורים מביאה נושאים מגוונים ורבים כגון: תרבות, היסטוריה, מדע, טכנולוגיה, אתרים, אקטואליה ועוד. ההרצאות יועברו על ידי מרצים מעולים ומומחים בתחומם בנושאי תוכן שונים. התוכנית נתונה לשינויים בהתאם לאילוצים. ט.ל.ח. ניהול אקדמי | דוד זקס.

ההרצאות יתקיימו באשכול הפיס בבית חשמונאי, בימי שלישי בשעות 10:00-11:45.

מצפים לראותכם,

אגף קהילה

מועצה אזורית גזר

להרשמה באתר המועצה

הרצאת פתיחה והרשמה שמית מהרפתקאות תרמילאי בן 70 (ומעלה) 20.9.22

מרצה: אביגדור סופר

הרצאה פרונטלית על מסע מרתק בארץ מסוימת, מידע וחוויה המעבירה על קצה המזלג איך זה לטייל כתרמילאי מבוגר כחודש באותה הארץ. במהלך ההרצאה, "נדלג" לסיור חי ומעמיק של כ 20 דקות באחד האתרים. על המסך יעלה מולנו מדרך ששוהה שם, שיתחבר אלינו ושאותו נראה על המסך ויוביל אותנו באתר ספציפי מהטיול. הוא ייתן מבט עומק על המקום. בתוך הטיול ה"חי" הזה. נראה הכול דרך עיניו ונשמע את הסבריו.

אנשים שבמעשיהם קבעו דברים שונים ומשונים

מרצה: אייל אופנבך

עו"ד אייל אופנבך. בעל תואר ראשון במשפטים, תואר ראשון במנהל עסקים ותואר שני בהיסטוריה. מרצה עצמאי להיסטוריה במגוון נושאים. מרצה ברחבי הארץ למגוון של קבוצות וקהלים, בעברית ובאנגלית.

06.12.22 אדוארד השמיני ואליס סימפסון - סיפור האהבה שסיים מלוכה

אדוארד השמיני היה המלך היחיד שוויתר על הכתר מרצונו. סיפור אהבתו לגרושה האמריקנית אליס סימפסון היה אחד מהדרמות הגדולות שליוו את בית המלוכה הבריטי בעידן המודרני. מדוע הייתה התנגדות כה עזה לרצונו לשאתה.

10.01.23 אל קאפונה - "פני צלקת" ומלך הפשע של שיקגו

אל קאפונה הוא ככל הנראה העבריין המפורסם ביותר בהיסטוריה. השפעתו על התרבות הפופולרית הקשורה בעולם הפשע עצומה. כיצד הפך עבריין צעיר, בסך הכל באמצע שנות העשרים של חייו, למאפיונר החזק בשיקגו?

מוסיקה:

אופרה זה כן הכול - הטרילוגיה של מוצרט

מרצה: **מרב ברק** בוגרת תואר שני באומנויות באוניברסיטת תל אביב. מרצה בתחום האופרה, מדריכה סיורי תרבות באירופה. מנחה בתוכנית החינוך

של הפילהרמונית הישראלית.

וולפגנג אמדאוס מוצרט יצר יחד עם הכותב לורנצו דה פונטה שלוש יצירות אופרה שהן מפסגת יצירתו של מוצרט: "נישואי פיגרו", "דון ג'ובני" ו"כך עושות כולן". שלוש יצירות נועזות, חצופות, אשר התגרו בשלטון ערב המהפכה הצרפתית ושינו, אולי לתמיד את אמנות האופרה.

25.10.22 נישואי פיגארו

15.11.22 דון ג'ובני

27.12.22 קוזי פון טוטי - כך עושות כולן

גם נערים יכולים לעשות מעשים גדולים

מרצה: **רפי דהן** סופר ומרצה, איש חינוך, בוגר תואר ראשון ושני בהיסטוריה של עם ישראל, זוכה פרסי חינוך. "מבצע שובי רוני" סיפור על שלושה נערים וארבע נערות

המגויסים למוסד הישראלי במרוקו. משימתם של החבורה -במסווה של נבחרת כדורגל - הייתה לסייע לצוות מג"י: מירו, גילה ויוסי- להעלות יהודים לישראל בחשאי לארץ ישראל.

16.05.23 נערים מישראל בשליחות עלומה - 1

27.06.23 נערים מישראל בשליחות עלומה - 2

לפני ולפנים בפסגות המערכת המשפטית הישראלית

מרצה: עו"ד **עידן אבוהב** פעיל בייצוג תאגידים וגופים ציבוריים מול משרדי הממשלה ובמסדרונות הכנסת, פעיל בנושא זכויות אדם וצרכי לאום, הרצאות לקהל הרחב תוך "תרגום" השפה המשפטית לשפה זורמת וקלילה. מרבה לכתוב באתרי חדשות, וכן משמש כפרשן משפטי בתוכניות רדיו וטלוויזיה בסוגיות משפטיות רבות.

22.11.22 פסקי הדין המהפכניים של בג"צ

בית המשפט העליון קיבל שורה ארוכה של החלטות מהפכניות בישראל, שחלקן שינו את פניה של החברה. נבחן את ההחלטות שעמדו בעין הסערה הציבורית תוך חשיפת פרטים מסקרנים

13.12.22 גבירתי היועמ"ש. היועצים המשפטיים לממשלה - יועצים או מושלים בה?

הייעוץ המשפטי לממשלה הפך להיות אחד התפקידים העוצמתיים בישראל. מאז היועמ"ש הראשון מדובר בדמויות חכמות, מרתקות, עוצמתיות ולעיתים אף תאוות כוח שלטוני. מי הם? מהן סמכויות התפקיד?

17.01.23 לשון הרע - האם אסור לקלל בישראל?

על חופש הביטוי מחד ועל הזכות לשם טוב מאידך. שתי זכויות חוקתיות, שמתנגשות להן

ירושלים מחוז חפץ לעולי הרגל בכל הדורות ומכל הדתות

מרצה: **מרון דוקטורי** מורה דרך בכיר. שימש כרכז קורסים להכשרת מורי דרך ולתיירות במכללה האקדמית כנרת. מרצה במסגרות שונות מזה 20 שנה, כיום מרצה במחלקה לניהול תיירות ומלונאות. שותף לצוות ההקמה וחבר בוועד מנהל של עמותת מבט - עמותה שמפעילה סדנאות למודעות ורגישות בין תרבותית

תיירות דתית ואתרי עלייה לרגל בישראל במסגרת סדרת ההרצאות נעסוק במרכזיותה של ישראל כמוקד עלייה לרגל, ונכיר מה חשיבותם של אתרי העלייה לרגל עבור בני הדתות המונותיאיסטיות.

24.01.23 עלייה לרגל לירושלים: יהודים בימי הביניים ועוד קודם לכך

21.02.23 עלייה לרגל לירושלים: צליינות נוצרית, עוד מהתקופה הביזנטית

21.03.23 עלייה לרגל לירושלים: המוסלמים "מצטרפים" לעולי הרגל

הודו, הודו, כל הסוד הוא בהודו ..." הלא תודו בכך

מרצה: **מורן קושניר** עוסקת במחקר תרבותי, מרצה ומדריכת טיולים בחו"ל. הפכה את הודו לביתה השני. בעלת M.A. בלימודי תרבות מהאוני. העברית ו-B.A. בפילוסופיה ותולדות האמנות מאוני. בן גוריון. בנוסף למדה 4.5 שנים את שפת ההינדי.

29.11.22 השורשים הקדומים של הודו המודרנית

מבט מרתק אל התקופה הקדומה של התרבות ההודית. ראשית הדת והקשר ההיסטורי הקדום בין הודו לאירופה. נחשף לרוחניות ההודית הקדומה שהפכה אותה עד היום לבירת הרוחניות העולמית

20.12.22 הרמוניה ואלימות: סיפורו המרתק של האסלאם בהודו

בהודו חיים כמעט מיליארד הינדואים ולצידם כ-190 מיליון מוסלמים, נתחקה אחר מאפייני האסלאם בהודו: מדת שולית בפריפריה, להיותו דת רשמית של אימפריה ועד נוכחותו העכשווית במדינה והיחסים עם הרוב ההינדואי. ההרמוניה שאפיינה מרחב בין-דתי זה, על ההשפעות של הנוכחות הבריטית שהגיעו לשיא בזמן החלוקה בין הודו ופקיסטן ועל המצב כיום,

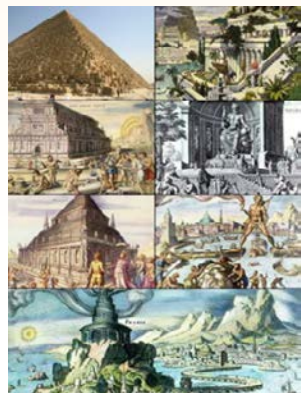
03.01.23 הודו הבריטית: עושק וקדמה

לאורך ההיסטוריה משכה תת היבשת ההודית מגוון רב של מבקרים וכובשים שחשקו בעושרה ונפלו בקסמיה. נשמע על נוכחות הבריטים בהודו. מדוע הגיעו? כיצד ביססו את שלטונם? מהי ההשפעה שהותירו אחריהם? והקסטות ... ?

על קצה המזלג: מנפלאות העולם הזה - בטבע, בעשייה ובמחשבה

מרצה: **אריה פרנס** מהנדס B.Sc, מנהל פרויקטים, M.B.A, טיס פרטי. מרצה במכללות, בתי דיור מוגן, מתנ"סים, על נושאי היסטוריה, היסטוריה של המדע ומדע פופולרי.

31.01.23 פלאי העולם העתיק בראי מאה ה-21

מדוע בחרו היוונים, שאהבו אומנויות ומדעים, במאה ה-3 לפני הספירה, דווקא 7 מונומנטים מרשימים אלה? הסודות מאחורי גנים התלויים בבבל, מאוזוליאום, מגדלור ענק באלכסנדריה, נחקר הפירמידה הגדולה שבנה חיפוס בגיזה ועוד.

28.02.23 סכנות הרי געש בים התיכון

מבנה כדור הארץ, האם מעטפת שלו זזה ורועדת? האם רעידת אדמה קשורה להרי געש? מיקום הרי געש בים התיכון? הם כבויים או פעילים? מה סיכון לישראל?

28.03.23 נפלאות לוח השנה העברי

נשווה את לוחות השנה הנוצרי, המוסלמי והיהודי; נראה מי מדויק יותר לצורך עבודה תקינה בחקלאות ובתעשייה, ומי יעיל רק לשימוש דתי; איך תיקנו אותו רבי יהודה וחכמי התלמוד, וקישרו בין ימי חג הפסח וכל חגי ישראל...

אמנות: יצירות אמנות מעוררות רגש או חשיבה ומקיפות תחומים רבים ומגוונים

מרצה: **רחל ספיר** עוסקת במיתולוגיה היוונית, אמנות המערב, האמנות הנוצרית ובתרבות איטליה. מדריכה סיורי תרבות באירופה.

האמנות היא יצירה אנושית ומטרתה העיקרית היא, לעורר רגש או מחשבה ויש לה מקום חשוב בתרבות האנושית. אהבות, תשוקות, מאבקים פוליטיים, מתחים משפחתיים ועוד, סיפורים שהסעירו את דמיונם של אמנים רבים. אלה יצרו יצירות מופת; מיכלאנג'לו, רמברנדט, בוטיצ'לי, טיצ'יאן ואחרים,

30.05.23 האהבה היוונית שלי - ארוס ואפרודיטה יורים חיצים של

אהבה

04.07.23 משה - דמותו של מנהיג באמנות

הקולנוע מזמן שלל מפגשים עם סיפורי אנשים, בכל רוחב היריעה

מרצה: **ענת שפרן אור** בעלת תואר שני בספרות עברית ובחינוך. בוגרת מכון אדלר במסלול זוגיות ובוגרת מספרי סיפורים בבית אריאלה. מרצה בכירה, שפתחה סוג ייחודי של הרצאות, המשלבות חוויה של צפייה בסרט/ים, התבוננות מעמיקה ברבדים הנסתרים ובמשמעויות הסמליות של אומנות הקולנוע (התייחסות של אשת ספרות) ודיון ברלבנטיות של הסרט לחיים של כולנו. מגוון מרתק של תחומי דעת שונים מעבר לקולנוע: פסיכולוגיה, פילוסופיה, שירה, ספרות, מוסיקה.

08.11.22 על אהבה וחושך, עמוס עוז. צלילה לעומק של חוויות מתמשכות

14.02.23 יפן כחברה ותרבות

על זוגיות, משפחה וחינוך, על העבודה, האמונות והדתות בתרבות היפנית, שהיא שונה כל כך מן המערב. ההרצאה משלבת קטעי סרטים רלוונטיים, וחושפת את ערכי החברה היפנית.

14.03.23 מלודרמה, נשים וצבע ביצירת אלמודובר

מדוע הגאון הזה מעורר כל כך הרבה מחלוקות? כיצד אלמודובר הפך מיוצר המבקש ליצור מהפכה תרבות לבמאי שנכנס למיינסטרים?

עוד יש מה לגלות בעולמנו. גם הנידח ביותר - מרתק

מרצה: **משה פויסטר** צלם, מרצה, חוקר תרבויות וטייל בנשמתי. בעל תואר ראשון במדעי המחשב ותואר שני במנהל עסקים. טיולים בעולם, גילוי מקומות ותרבויות, טבע פראי וסקרנות אין סופית למקומות אקזוטיים חלק מרכזי בחיי. טיילתי וגיליתי עולמות קסומים, נופים פראיים, מנהגים, אוכל ובעיקר אנשים. אנשים עם אמונות שונות, חיים מרתקים ותרבות אחרת. את חוויותי אני חולק באמצעות הרצאות אתנוגרפיות על תרבויות בעולם.

09.05.23 וייטנאם - ישן וחדש בהרמוניה מופלאה. צפון ודרום וכיום - ארץ אחת

20.06.23 דרום אתיופיה - שבטים נידחים, טקסים ואמונות בעמק האומו

שבויים ישראלים בארצות אויב וארגוני טרור

מרצה: **רוית גור** - לינדנברג כשהייתה בת שנתיים; גדעון גור אביה של רוית, נפל בשבי המצרי במהלך מלחמת יום הכיפורים. בעקבות הסיפור המשפחתי כתבה ד"ר גור - לינדנברג את עבודת הדוקטורט שלה בנושא השבויים הישראלים בשבי המצרי במלחמות 1948-1973.

07.02.23 הרצאה ראשונה: השבויים הישראלים במצרים

04.04.23 הרצאה שנייה: השבויים הישראלים בסוריה

סיפורי התנ"ך: עולם ומלואו, ככל "שתחפור" בו תמצא עוד ועוד

מרצה: **אביבית סיינר** עוסקת במקרא קרוב לשלושים שנה, תואר ראשון באוני' העברית. תואר שני באוני' בן גוריון. מרצה ברחבי הארץ לקבוצות לומדי תנ"ך בכל הגילאים ובנושאים מגוונים. מלמדת בתיכון בקיבוץ נען, מדריכה ארצית למורי תנ"ך בארץ ורכזת הדרכה מטעם מפמ"ר תנ"ך.

02.05.23 נעסוק במגילת רות - "בין הכרות נוכריות והתנכרות" - התאריך נושק לחג השבועות.

13.06.23 נעסוק ב"אליהו הנביא - האם לצפות לו?" איך הפך מדמות מאיימת לאיש חנון ורחום.

חג השבועות \ חג הביכורים \ עצרת. מה נבחר מכל השמות

מרצה: **רבי שלום המר** כרב אורתודוקסי הפתוח לזרמי החברה הישראלית. עולה מארה"ב. המייסד והמנהל של 'מקום משותף', ארגון שמטרתו קידום אחדות והבנה בין הזרמים השונים ביהדות.

23.05.23 הרצאתו תעסוק בנושאי חג השבועות

בטרם היות "המדע" כבר היו המצאות וגילויים שקידמו את החברה

מרצה: **דוד זקס** מוסמך האוניברסיטה העברית ודוקטורנט
מדעי החיים באונ. תל אביב. מורה ומנהל בתי ספר
וקתדראות. מרצה במדעי החיים ונושאי ארץ ישראל.

מדריך סיורים בארץ.

מדע: גילויים מחוללי מהפך בעולם העתיק. גילויים שאפשרו "קפיצות"
טכנולוגיות ושינו סדרי חיים. זו איננה המצאה חד פעמית, אלא,
התפתחות שחלקה לא מוכרת לנו, אבל תוצאותיה ניכרים צעד אחר
צעד.

18.04.23 פרטים יימסרו בהמשך

06.06.23 המצאת הקשת בבנייה. מכאן ואילך ניתן לבנות לקומה
שנייה ושלישית ועד למבני ענק רבי קומות. רומא, כבר
אמרנו?!

סיורים בארץ

השנה נטייל בימי חמישי, יתקיימו 6 סיורים. ההרשמה לכול סיור תיעשה בסמוך למועד היציאה אליו. על הסיורים יגבה תשלום נפרד מההרצאות. במקרה של מזג אוויר גשום או כל סיבת ביטול אחרת - ישתנה תאריך הטיול או יבוטל. אנו שומרים לעצמנו את האפשרות לשנות מסלול ו/או מדריך בהתאם לנסיבות. ט.ל.ח.

רשימת הסיורים:

- 17.11.22 ענת עוגן וצוות יגור: סיפורו של קיבוץ יגור** בימי מאבק ובימי שלום ופיתוח. לא נשכח גם לשיר משירי יורם טהרלב, בן הקיבוץ. לאחר הארוחה - סיור באתרים בכרמל.
- 29.12.22 זאב זיוון: באר שבע וסביבותיה.** נבקר בתל באר שבע המקראית, בבית אשל שעמדה במערכות מלחמת השחרור ובאתרי באר שבע העיר שהוקמה ע"י התורכים ועד ימינו
- 09.02.23 נועם סלע:** ייקח אותנו למחוזות השרון, כולל הכפר הערבי ג'אסר אל זרקא, ממצאי בית חנניה, מוזיאון רקנאטי בקיסריה ועוד.
- 16.03.23 כרמית ארבל: בגליל העליון:** גוש חלב - הכפר הערבי המעורב, חורפיש - כפר דרוזי ועוד עיירות ויישובים בגליל ובעיקר נופים.
- 04.05.23 יורם טוויטו: מישור החוף דרומה לתל אביב.** מקיבוץ פלמחים ויבנה -ים שלידה, ועד אשדוד. מהתל העתיק, תל יונה המשקיף על הנחל והנמל ועד העיר המתפתחת ביותר בישראל
- 08.06.23 עודד אמיתי:** עוד ביקור בירושלים. הפעם: חוף לארץ בירושלים - ארמונות, כנסיות, הוסטלים של נסיכים, רוזנים ומארחים מארצות אירופה. גם להם חלק נכבד בבניית העיר המתחדשת.

צילום: עמוס בן גרשום, לע"מ